ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ @ ਦੀਪੂ ਬਨਾਮ ਦੀਪਕ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ

(2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2560)

ਅਗਸਤ 23, 2023

[ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ*, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ: ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਵਾਬੀ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਦੇ ਚਾਚਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗ ਰੇਪ, ਰੇਪ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376ਡੀ, 384, 506, ਪੋਕਸੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 6, 1989 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਵੀ) ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ, 2000 ਦੀ ਧਾਰਾ 66 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 – ਧਾਰਾ 439 – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਮਾਨਤ ਸਬੰਧੀ – ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ – 15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਦੇ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਦਾ ਦੋਸ਼, ਰੇਪ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ – ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਚਾਚਾ ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376ਡੀ, 384, 506, ਪੋਕਸੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 6, 1989 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਵੀ) ਅਤੇ ਪੋਕਸੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ, ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਜਾਣਕਾਰ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਉਸ ਹੋਟਲ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਜਿੱਥੇ ਕਥਿਤ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ – ਉਚਿਤਤਾ:

ਫੈਸਲਾ: ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ – ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੀ, ਸੇਵਾ ਦੀ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ – ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪਿਛੋਕੜ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਹੋਟਲ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਥਿਤ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ 13 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਰੇਪ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਦਬਦਬਾ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ – ਦੇਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਜ਼ਮਾਨਤ – ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਫ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚਾਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ – ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਦੋਸ਼ੀਵਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣਗੇ, ਪਰ ਐਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਵੀਡੀਓ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾਵਾਂ 376ਡੀ, 384, 506 – ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਯੌਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਐਕਟ, 2012 – ਧਾਰਾਵਾਂ 3 ਤੋਂ 6 – ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ)

ਐਕਟ, 1989 – ਧਾਰਾ 3(2)(ਵੀ) – ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ, 2000 – ਧਾਰਾ 66ਐਫ,

ਜ਼ਮਾਨਤ – ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ:

ਫੈਸਲਾ: ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਾਹਤ ਹੈ – ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਲਪਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭਿਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਪੂਰਣ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸ਼ੱਕ – ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ – ਅਖੀਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਮਾਨਤ – ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਕ:

ਫੈਸਲਾ: ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ – ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਸਮਰਥ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ – ਹਰ ਮਾਮਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਨੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਤੱਥ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ - ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਜਾਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਜਾਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੇਰੀ/ਲਾਚੇਸ - ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ - ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅਸਰ:

ਹੀਡੀ - ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਗਾਇਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ - ਇਹ ਸਭ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦਰ ਮਾਮਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਵੇਗਾ - ਜੇਕਰ ਅਭਿਯੋਗ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਦਮ ਦਰ ਕਦਮ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਲਿਆਣ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ @ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 528; ਦਲਿਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜ (1995) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 349; [1994] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 69; ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੁਮਨ ਸਿੰਘ (1996) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 593; xxx ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਰਾਜ (2018) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 511; [...2018] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 466; ਵਿਪਿਨ ਕੁਮਾਰ ਧੀਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ (2021) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 854; ਰਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਉਪਾਧਿਆਯ ਬਨਾਮ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 598 ; [2002] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 206; ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ਿਸ ਚੈਟਰਜੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2010) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 496; [2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1165 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2560 ਦੇ 2023।

ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 06.04.2023 ਵਿੱਚ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਬੀ ਏ ਨੰਬਰ 1540 ਦੇ 2023 ਨਾਲ।

ਨਾਲ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2561 ਦੇ 2023।

ਅਨੁਜ ਭੰਡਾਰੀ, ਗੌਰਵ ਜੈਨ, ਰਜਤ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਮਿਸ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਸ. ਕੇ. ਸਿਨਹਾ, ਮਿਸ ਸੀਮਾ ਕਸ਼ਯਪ, ਸ਼ੁਭਮ ਕਸ਼ਯਪ, ਵਿਵੇਕ ਜੈਨ, ਭ੍ਰਿਗੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੁਨੀਤ ਪਾਠਕ, ਮਿਸ ਹਨੀ ਕੁੰਭਟ, ਅਭਿਨਵ ਜੈਨ, ਰਜਤ ਜੈਨ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੇਘਵਾਲ, ਮਿਲਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਸੋਲੰਕੀ, ਮਿਸ ਯਸ਼ਿਕਾ ਬੁਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ 06.04.2023 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਬੀ. ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ 2ਜੀ ਬੇਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 219 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1873 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਦ ਕ੍ਰ.ਪ੍ਰੀ.ਸੀ.') ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਬੇਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 1,00,000/- (ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੀ) ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਬੰਧ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਹਰੇਕ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਬੇਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 94 ਦੇ 2022 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੰਡਾਵਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੌਸਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.'), ਪੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਸ.ਓ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 6 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ ਐਸ/ਸੀ ਐਸ/ਟੀ ਐਕਟ) ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨੀਕੀ ਐਕਟ, 2000 ਦੀ ਧਾਰਾ 66 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੰਖੇਪ ਪਿਛੋਕੜ:

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਦਾ ਚਾਚਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 94 ਦੇ 2022 ਨੂੰ 25.03.2022 ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਗੈਂਗ ਰੇਪ, ਰੇਪ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਅਤੇ ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 376ਡੀ, 384 ਅਤੇ 506 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਪੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਸ.ਓ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 6 ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66ਡੀ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਵੇਕ, ਦੀਪਕ ਅਤੇ ਨੇਤਰਾਮ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ 'XXX' ਉਮਰ 15 ਸਾਲ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀ ਸੀ ਨੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਫੁਸਲਾ ਕੇ 24 ਫਰਵਰੀ, 2021 ਨੂੰ ਸਮਲੇਟੀ ਪਲੇਸ ਹੋਟਲ, ਮੰਡਾਵਰ ਰੋਡ, ਮਾਹਵਾ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀਪਕ ਅਤੇ ਨੇਤਰਾਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਬਣਾਈਆਂ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤਾਕਤਵਰ ਸਨ ਅਤੇ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਡਰ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਹੇਠ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ

ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਹੇਠ ਵਿਵੇਕ ਨੇ ਮੁੜ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਵੀ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸੇ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ 4-5 ਵਾਰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਡਰ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 2 ਮਈ, 2021 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਗਹਿਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਲੈ ਗਏ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 142 ਦੇ 2021 ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਰਾਣੀ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗਹਿਣੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬਲਾਤਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਦੱਸੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 24 ਮਾਰਚ, 2023 ਨੂੰ, ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਨੇ 24.02.2021 ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

5. ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੇਤਰਾਮ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੀਪਕ @ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ @ ਦੀਪੂ ਖਿਲਾਫ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 09.06.2022 ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376(2)(ਐਨ), 376ਡੀਏ ਅਤੇ ਪੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਸ.ਓ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5/6 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਖਾਸ ਗੌਰ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੀਪਕ ਖਿਲਾਫ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ।

6. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 27.06.2022 ਅਤੇ 11.01.2023 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਬੇਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਪੀਠ ਅੱਗੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 06.04.2023 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀੜਤਾ (ਪੀੜਿਤ) ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ)

7. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਘਿਨੌਣੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਦੰਡਨੀਯ ਹਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਪੀੜਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 164 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਣਖੰਡਿਤ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ (ਦੀਪਕ) ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹਨ; ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਹੋਟਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਗੁੰਮ ਹਨ; ਹੋਟਲ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਫੁਟੇਜ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਮਿਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਪੀੜਿਤਾ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੀਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਦੀਪਕ ਦਾ ਨਾਮ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀੜਿਤਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੀਪਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.

ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ।

8. ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਮਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ:

9. ਮਿਸ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖਾਮੀ ਸੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਵਿੱਚ; ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਿਤ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬੇਤੁਕੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ; ਦੋਸ਼ੀ [ਦੀਪੂ @ ਦੀਪਕ] ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ 40 ਤੋਂ 80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ [ਦੀਪਕ] ਦਾ ਅਭਿਯੋਗਿਣੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਭਿਯੋਗਿਣੀ ਨੂੰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਵੇਕ ਅਭਿਯੋਗਿਣੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਨਿਰਬਮ ਤੋਂ ਕਾਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਅਭਿਯੋਗਿਣੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 - ਦੀਪਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 24.02.2021 ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 94 ਦੇ 2022 ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 25.03.2022 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 142 ਦੇ 2021 ਦੀ ਪੀੜਿਤ ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵੇਕ ਖਿਲਾਫ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਸਬੰਧੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ [ਦੀਪਕ] ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਵੇਕ। ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਦੀਪਕ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੂਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਕੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ [ਦੀਪਕ] ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਬੰਦ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ [ਦੀਪਕ] ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬੇਕਸੂਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਨੇਤਰਾਮ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 6200 ਦੇ 2023 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ 13 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ; ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਕੁਝ ਸਵੀਕਾਰੋਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੇਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

11. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਨੇਤਰਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 6199 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਦੀਪਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਨੇ ਵਿਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਪਕ ਦੇ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ

ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਦਾਸ

ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਖੋਜ:

12. ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨ ਰਾਹਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰ ਮਾਮਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਪੂਰਣ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ;

(a) ਜਮਾਨਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਵਰਗੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ;

(b) ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅੰਦੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦੇ ਅੰਦੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(c) ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(d) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਹਲਕੀਪਨਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਹੀ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸੰਦੇਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਲਿਆਣ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ @ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 528 ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:

“11. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਥਰਾ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਰੂਟੀਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ; ਉਹ ਹਨ:

(ਅ) ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ।

(ਬ) ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਉਚਿਤ ਡਰ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਾ ਡਰ।

(ਸ) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ।

(ਦੇਖੋ ਰਾਮ ਗੋਵਿੰਦ ਉਪਾਧਿਆਯ ਬਨਾਮ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ [(2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 598 ; 2002 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 868] ਅਤੇ ਪੁਰਾਣ ਬਨਾਮ ਰਾਮਬਿਲਾਸ [(2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338 ; 2001 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1124].)

13. ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰੀ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਰਲੇ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਅਣਉਪਯੁਕਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਧਾਂਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (1995) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 349, ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੁਮਨ ਸਿੰਘ (1996) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 693 ਅਤੇ xxx ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ (2018) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 511.

14. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਤਲਾਮ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਰੱਦ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਖਰੇ ਪੈਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਅਣਉਪਯੁਕਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਧਾਂਤ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਮਿਸ ਐਕਸ ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਪਿਨ ਕੁਮਾਰ ਧਵੀਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 854 ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਜੋੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਹੈ, ਇਹ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਭੁਲੇਖੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

16. ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੱਥ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁੰਜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

17. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਘਾਤਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨਾਰੀ ਤਜਾਗਨੀ ਸਮਃਯਾ (ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੇਵਤੇ ਵਸਦੇ ਹਨ) ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰੋਪੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

18. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਮ ਗੋਵਿੰਦ ਉਪਾਧਿਆਯ ਬਨਾਮ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, (2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 598 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"9 ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਓਵਰਲੈਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਕਿਉਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 323 ਅਤੇ 504 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ — ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ,

ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵੇਕਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਕਿ ਕਿਉਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਕਤਲ ਦਾ ਹੈ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੌਤ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਹੈ — ਇਹ ਸਮਾਜ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

19. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2010) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 496 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"9. ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਸੂਝਬੂਝ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਕ ਉੱਤੇ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੂਲ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਇਹ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ, ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:

(i) ਕੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ;

(ii) ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ;

(iii) ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ;

(iv) ਜੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭੱਜਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ;

(v) ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ, ਵਿਵਹਾਰ, ਮਤਲਬ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੋਸ਼ੀ;

(vi) ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ;

(vii) ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ; ਅਤੇ

(viii) ਖ਼ਤਰਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

20. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਦੇ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 15 ਸਾਲ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੈ, ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰ - ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ - ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਹੋਟਲ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਥਿਤ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਉੱਤੇ, ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਨੀਰਜ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੀਪਕ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੇਪ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੀਪਕ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਲਿਆ ਵਿਦੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 09.06.2022 ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 9729 ਦੇ 2022 ਵਿੱਚ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ

13.07.2022 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 9458 ਦੇ 2022 ਨੂੰ 03.02.2022 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੀਪਕ ਖਿਲਾਫ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜੋਗ ਲੈਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

21. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੌਤਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 25.03.2022 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਜੋ 24.02.2021 ਦੀ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਕੋਮਲ ਉਮਰ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨਗਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮੌਤਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਪਤਲੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਘੁਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹ ਤੱਥ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦਰ ਕੇਸ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਅਭਿਯੋਗ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਦਰ ਸਟੇਜ ਅਤੇ ਕਦਮ ਦਰ ਕਦਮ ਦੌਰਾਨ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਲਈ ਮੌਤਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਰੰਗੀਨ ਚਸ਼ਮੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

22. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਦੀਪਕ ਹੈ, ਨੂੰ 09.01.2023 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

23. ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਪਕ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਲਕਿ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਜਾਣ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਗੇ।

24. ਪੀੜਿਤਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਾਫ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰੇਪ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰੇਪ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਲਈ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਟਲ ਸਮਰਾਟ ਪੈਲੇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮ ਸੀ; ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਫੁਟੇਜ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਵਿਵੇਕ ਨੇ ਪੀੜਿਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀਆਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਸੁਨੇਹੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸੀ; ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਨਤਰਾਮ ਫੋਨ 'ਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਜੋ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸਿਰਫ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਨੇਤਰਾਮ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀੜਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਤੇ 164 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਗੈਂਗ ਰੇਪ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 190-193 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 376ਡੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਸ.ਓ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੀਪਕ ਖਿਲਾਫ ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਥੇ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

25. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੀਪਕ ਨੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੱਚ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਡਰ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਦਬਦਬਾ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਦਬਦਬੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹੋਰ ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿੱਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਿਰਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

26. ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੋੜ ਪਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਾਹ ਨਾਲ, ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਨਵਾਈ ਸੰਖੇਪ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨੋਟਿਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਕੇਵਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸਥਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਔਚਿਤਯ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਅਤੇ 164 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ।

28. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਜਵਾਬਦੇਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ/ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਇਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ। ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate